

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

11 janvier 2012

PROPOSITION DE LOI**établissant une reconnaissance
des aidants proches**(déposée par Mme Valérie De Bue et consorts)
_____**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

11 januari 2012

WETSVOORSTEL**tot erkenning van de mantelzorgers**(ingediend door mevrouw Valérie De Bue c.s.)
_____**RÉSUMÉ**

La proposition de loi modifie les législations pertinentes afin que les personnes s'occupant de personnes de leur entourage en situation de dépendance puissent bénéficier de droits sociaux corrects.

SAMENVATTING

Dit wetsvoorstel strekt tot wijziging van de wetgeving terzake, opdat de mensen die de zorg voor hulpbehoevenden in hun naaste omgeving op zich nemen, aanspraak kunnen maken op behoorlijke sociale rechten.

N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie	
PS	:	Parti Socialiste	
MR	:	Mouvement Réformateur	
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams	
sp.a	:	socialistische partij anders	
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen	
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten	
VB	:	Vlaams Belang	
cdH	:	centre démocrate Humaniste	
FDF	:	Fédéralistes Démocrates Francophones	
LDD	:	Lijst Dedeker	
MLD	:	Mouvement pour la Liberté et la Démocratie	

<i>Abréviations dans la numérotation des publications:</i>		<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties:</i>	
DOC 53 0000/000:	Document parlementaire de la 53 ^e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif	DOC 53 0000/000:	Parlementair document van de 53 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Questions et Réponses écrites	QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)	CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kft)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)	CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kft)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)	CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kft; COM: zalmkleurige kft)
PLEN:	Séance plénière	PLEN:	Plenum
COM:	Réunion de commission	COM:	Commissievergadering
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>		<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	
<i>Commandes:</i> Place de la Nation 2 1008 Bruxelles Tél. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.lachambre.be e-mail : publications@lachambre.be		<i>Bestellingen:</i> Natieplein 2 1008 Brussel Tel. : 02/ 549 81 60 Fax : 02/549 82 74 www.dekamer.be e-mail : publications@dekamer.be	

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Lorsque des personnes se retrouvent en situation de dépendance, l'assistance matérielle de l'entourage se concrétise très souvent par la mise en place de l'aide d'une tierce personne pour réaliser les actes essentiels de la vie quotidienne.

Conscient de ces besoins, le législateur a prévu un certain nombre de possibilités pour le travailleur dont un proche se trouve dans cette situation: aménagement du temps de travail, chèques services, etc.

Par ailleurs, les personnes âgées dépendantes ou les personnes handicapées peuvent avoir recours à une tierce personne, professionnelle des soins ou de l'aide à domicile, proche ou non, pour leur venir en aide.

Différentes allocations ou prestations ont été mises en place par le législateur pour permettre aux familles de faire face aux débours financiers importants que représente l'intervention d'une aide professionnelle.

Nous estimons que, sous certaines conditions, il convient que l'aidant proche puisse à la fois bénéficier d'un encadrement de référence, d'un soutien psychologique et d'une aide financière minimale.

Encadrement de référence

Il est nécessaire que des lieux d'information et de soutien psychologique aux aidants proches soient institués dans le pays. Les associations jouent un rôle majeur dans cet encadrement.

En outre, une formation adéquate serait non seulement le gage d'une reconnaissance de leur rôle mais permettrait également de consolider la qualité de leur aide.

Il s'agit de favoriser la prise en charge à domicile, de promouvoir des initiatives sur le terrain, en améliorant, notamment, l'information des familles sur les aides auxquelles elles peuvent prétendre.

Soutien psychologique et financier

Il s'agit encore d'offrir aux aidants proches le soutien psychologique et les conseils susceptibles d'améliorer

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Wanneer mensen zorgbehoevend worden, verleent de naaste omgeving heel vaak materiële bijstand door een beroep te doen op een derde, die de vereiste dagelijkse zorg voor die personen op zich neemt.

Aangezien de wetgever zich rekenschap geeft van die behoeften, heeft hij de werknemers met een zorgbehoevend familielid een aantal mogelijkheden ter beschikking gesteld, zoals een aanpassing van de arbeidstijd, dienstencheques enzovoort.

Voorts kunnen zorgbehoevende ouderen of personen met een handicap een beroep doen op een derde al dan niet verwante gezondheidszorgbeoefenaar of thuiszorgverpleegkundige, om een handje te helpen.

De wetgever heeft voorzien in uiteenlopende uitkeringen of prestaties om de families in staat te stellen het forse kostenplaatje van de professionele hulp te dragen.

De indieners menen dat de mantelzorgers onder bepaalde voorwaarden moeten kunnen terugvallen op een referentiebegeleiding, psychologische ondersteuning en een minimale financiële steun.

Referentiebegeleiding

Ons land moet ervoor zorgen dat de mantelzorgers voor psychologische ondersteuning en met hun vragen op bepaalde plaatsen terecht kunnen. De verenigingen spelen een belangrijke rol bij die begeleiding.

Voorts zou het aanbieden van een passende opleiding tot mantelzorger niet alleen een erkenning van de taak van de betrokkenen inhouden, maar tevens bijdragen tot het verbeteren van de zorgkwaliteit.

Het ligt in de bedoeling de thuiszorg in de hand te werken en de initiatieven in het veld te bevorderen, meer bepaald door de gezinnen beter te informeren over de steun waarop ze een beroep kunnen doen.

Psychologische en financiële steun

Tevens ligt het in de bedoeling de mantelzorgers psychologisch te ondersteunen en dermate te adviseren

la qualité de la prise en charge de la personne dépendante.

En quelque sorte, le vieillissement de nos populations passe par l'émergence d'un quasi statut pour l'aidant proche bénévole et la valorisation sociale de son action familiale. Si les proches, par choix, préfèrent offrir eux-mêmes des soins aux membres de leur famille, ils doivent se voir offrir une forme de reconnaissance et un soutien.

On ne peut, objectivement, ignorer les bénéfices globaux tirés par la société, en termes de solidarité intergénérationnelle comme en termes de coût pour la sécurité sociale.

L'assistance envers un patient, une personne malade ou dépendante se manifeste également par une présence régulière de l'entourage, des soins et du réconfort. Le handicap, la vieillesse, la maladie sont des aléas de la vie qu'il est parfois difficile d'assumer seul. La personne en souffrance doit pouvoir se faire aider. Quoi de plus naturel que de recevoir l'aide d'un proche parent, d'amis... Il arrive souvent que cette personne proche sacrifie sa profession, pour se libérer du temps et le consacrer à aider la personne nécessitant son aide. Il n'est pas rare de tout abandonner: sa profession, les droits et protection sociaux y afférents, pour se consacrer à son proche. Ces personnes, nous les appelons les aidants proche.

La présente proposition de loi vise à instaurer un statut social pour l'aidant proche afin de lui assurer la garantie de droits sociaux lorsqu'il consacre son temps à l'aidé. Nous avons voulu lui offrir une protection pour les soins de santé, le chômage, les allocations familiales, la pension. Ceci concerne tant les travailleurs salariés, indépendants que de la fonction publique.

Nous avons aussi souhaité qu'il bénéficie d'une rémunération par l'octroi d'avantages, sur le plan des cotisations sociales et des impôts, pour tous les compléments aux allocations de chômage qui seraient versés soit par la Communauté compétente, soit par l'employeur en vertu d'une convention individuelle ou collective.

dat zulks de kwaliteit van de aan de zorgbehoevende persoon verleende zorg ten goede komt.

De vergrijzing van onze bevolking leidt er eigenlijk toe dat voor de vrijwillige mantelzorger haast een status moet worden uitgewerkt en dat zijn familiegerichte werkzaamheden maatschappelijk worden gevaloriseerd. Als de familieleden er zelf voor kiezen de zorg voor een ander familielid op zich te nemen, moet daar een vorm van erkenning en steun tegenover staan.

Men kan er objectief niet omheen dat de samenleving algemeen gebaat is bij de mantelzorg, zowel op het vlak van de onderlinge solidariteit tussen de generaties als wat de kosten voor de sociale zekerheid betreft.

Een patiënt, een zieke of zorgbehoevende persoon bijstaan houdt ook in dat de naaste omgeving geregeld bijspringt en zorg en ondersteuning biedt. Handicaps, ouderdom en ziekte behoren wel tot de gang van het leven, maar zijn soms moeilijk alleen te dragen. Wie lijdt, moet kunnen worden geholpen. Wat is er evidentier dan te worden geholpen door een naast familielid, door vrienden of nog door anderen? Het gebeurt vaak dat dat naaste familielid zijn job opgeeft om tijd vrij te maken voor en zich te wijden aan de ondersteuning van de persoon die zijn hulp nodig heeft. Niet zelden geeft de mantelzorger alles op, met name zijn beroep én de daarmee gepaard gaande sociale rechten en dito bescherming, om zich over zijn familielid te ontfemen. Die personen worden "mantelzorgers" genoemd.

Dit wetsvoorstel strekt ertoe een sociale status voor de mantelzorger in te stellen, teneinde te waarborgen dat hij aanspraak kan maken op sociale rechten wanneer hij zijn tijd aan de zorg voor de zorgbehoevende persoon besteedt. De indieners willen de mantelzorger bescherming bieden op het vlak van gezondheidszorg, werkloosheid, kinderbijslag en pensioen. De regeling zou zowel gelden voor de werknemers en de zelfstandigen als voor de ambtenaren.

Tevens willen de indieners de mantelzorger geldelijk steunen door hem te bevoordelen inzake de sociale bijdragen en de belastingen die worden geheven op alle werkloosheidstoelagen, ongeacht of die zouden worden uitbetaald door de bevoegde gemeenschap, dan wel door de werkgever (op grond van een individuele, dan wel een collectieve overeenkomst).

COMMENTAIRES DES ARTICLES

Art. 2

Définitions

L'aidé est la personne en situation de grande dépendance. Cette grande dépendance est définie par les échelles de la Direction générale Personnes handicapées (DGPH) du SPF Sécurité sociale ainsi que par les critères d'autonomie. Il nous semble important de faire référence à des critères thérapeutiques dans la définition, afin de pouvoir considérer certaines pathologies comme pouvant nécessiter du soutien de la part d'un aidant proche. L'objectif est de considérer que les personnes atteintes de maladies telles que l'alzheimer ou la mucoviscidose puissent recourir à l'aidant proche. Les critères thérapeutiques sont définis par arrêté royal.

Nous employons dans ces définitions les termes "soutien et aide régulière" afin de qualifier le service proposé par l'aidant proche comme un soutien qui peut être prodigué sur différentes périodes, afin de s'adapter à certaines pathologies qui évoluent par cycles ou par phases et qui ne requièrent pas le soutien d'un aidant proche de manière continue mais bien régulière.

L'aidant proche sera une personne de l'entourage, ce qui permet d'avoir une personne de la famille, avec un lien affectif. Le lien affectif est crucial, il faut éviter que l'aidant proche ne se professionnalise, qu'une personne trouve dans ce statut une opportunité de carrière.

L'aidant proche agira à titre non professionnel mais nous n'écarterons évidemment pas les personnes qui seraient dans le milieu médical, tout en étant un membre de la famille proche de l'aidé; une infirmière, par exemple, qui deviendrait l'aidante proche de son enfant ou de ses parents.

L'aidant proche prodigue son soutien et ses soins à l'aidé, qu'il se trouve à domicile ou dans une institution. Car il ne faut pas oublier qu'une personne avec un handicap peut devoir faire des aller et retour en institution, de jour ou de nuit, mais avoir besoin d'une aide lorsqu'elle rentre chez elle. L'aidant proche doit pouvoir assurer le suivi de son aidé.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELN

Art. 2

Definities

De zorgvrager is de zwaar zorgbehoevende persoon. Die zware zorgbehoevendheid wordt bepaald aan de hand van de schalen van de Directie-Generaal Personen met een Handicap (DGPH) van de FOD Sociale Zekerheid, alsmede van de zelfredzaamheidscriteria. De indieners achten het belangrijk in de definitie te verwijzen naar therapeutische criteria, om aldus bepaalde pathologieën te beschouwen als aandoeningen die bijstand door een mantelzorger kunnen vergen. Doel daarvan is er vanuit te gaan dat mensen met aandoeningen zoals de ziekte van Alzheimer of mucoviscidose een beroep kunnen doen op een mantelzorger. De therapeutische criteria worden bepaald bij koninklijk besluit.

In die definities worden de bewoordingen "geregelde steun en bijstand" gebezigd om aan te geven dat de door de mantelzorger geboden dienstverlening wordt beschouwd als steun die over verschillende periodes kan worden verstrekt om zich aan te passen aan bepaalde, cyclisch of gefaseerd verlopende ziektebeelden die niet voortdurend maar wel geregeld de steun van een mantelzorger behoeven.

De mantelzorger moet een persoon uit de naaste omgeving van de betrokkene zijn, wat de mogelijkheid biedt een familielid in te schakelen dat met hem een emotionele band heeft. De emotionele band is van cruciaal belang; professionalisering van de mantelzorger moet worden voorkomen, waarbij hij die hoedanigheid beschouwt als een carrièreopstap.

De mantelzorger zal weliswaar niet beroepsmatig optreden, maar uiteraard worden mensen uit de medische wereld die een dicht familielid van de zorgvrager zijn niet uitgesloten; een voorbeeld daarvan is een verpleegkundige die in voorkomend geval mantelzorger van zijn kind of zijn ouders wordt.

De mantelzorger verstrekt zijn steun en verzorging aan de zorgvrager, ongeacht of laatstgenoemde thuis of in een instelling verblijft. Er mag immers niet uit het oog worden verloren dat een persoon met een handicap overdag of 's nachts dan wel naar een instelling moet, doch hulp nodig heeft wanneer hij opnieuw thuiskomt. De mantelzorger moet kunnen zorgen voor de follow-up van de persoon die hij helpt.

Art. 3

Reconnaissance de l'aidant proche

Cet article fixe les modalités de reconnaissance du statut de l'aidant proche.

Art. 4

L'association

Cet article fixe les missions de l'association.

Art. 5

Fin du statut d'aidant proche

Cet article fixe les situations dans lesquelles le statut d'aidant proche prend fin.

Art. 6 et 7

Allocations familiales

Le droit aux prestations d'allocations familiales est garanti dans les trois régimes de travailleurs (travailleurs salariés, travailleurs indépendants et travailleurs de la fonction publique). Différentes personnes sont assimilées aux travailleurs salariés. Il s'agit notamment du travailleur en incapacité de travail, en période de chômage ou encore en interruption de carrière.

Les prestations en faveur de l'enfant bénéficiaire sont identiques dans tous les régimes, à l'exception du montant des allocations familiales de base pour le 1er enfant.

Il nous a paru nécessaire de prévoir que, lorsqu'aucun autre membre du ménage ne peut ouvrir le droit aux allocations familiales, l'attributaire qui, du fait de sa fonction d'aidant proche, n'exerce plus son activité professionnelle antérieure, puisse continuer à rester attributaire des allocations familiales, pour autant qu'il ait satisfait, au cours des douze mois précédant son changement de statut, aux conditions pour prétendre à, au moins, six allocations forfaitaires mensuelles dans l'assurance des travailleurs salariés ou des fonctionnaires ou pendant deux trimestres dans le régime des travailleurs indépendants.

La condition d'avoir bénéficié d'allocations familiales pendant six mois durant l'année précédente vise, d'une part, à rencontrer l'objectif de continuité de la protection sociale par rapport à la situation antérieure (c'est-à-dire

Art. 3

Erkenning van de mantelzorger

Dit artikel legt de nadere erkenningsvoorwaarden vast voor de status van mantelzorger.

Art. 4

De vereniging

Dit artikel bepaalt de taken van de vereniging.

Art. 5

Beëindiging van de status van mantelzorger

In dit artikel worden de situaties vastgelegd waarin de status van mantelzorger eindigt.

Art. 6 en 7

Gezinsbijslag

Het recht op gezinsbijslag wordt gegarandeerd onder de drie stelsels (werknemers, zelfstandigen en werknemers bij de overheid). Verschillende mensen worden met werknemers gelijkgesteld: het gaat met name om arbeidsongeschikte of werkloze werknemers, dan wel werknemers met loopbaanonderbreking.

De uitkeringen ten aanzien van het begunstigde kind zijn bij alle stelsels identiek, behalve het bedrag van de basisgezinsbijslag voor het eerste kind.

De indieners achten het noodzakelijk erin te voorzien dat, wanneer geen enkel ander lid van het gezin een recht op gezinsbijslag opent, de rechthebbende die als mantelzorger niet langer zijn vroegere beroeps-werkzaamheid uitoefent, zijn recht op gezinsbijslag kan behouden, op voorwaarde dat hij gedurende de twaalf maanden die aan zijn statuswijziging voorafgaan, heeft voldaan aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor ten minste zes maandelijkse forfaitaire uitkeringen krachtens de verzekering voor werknemers of ambtenaren, dan wel voor twee kwartalen bij het zelfstandigenstelsel.

De voorwaarde dat iemand tijdens het vorige jaar zes maanden lang kinderbijslag moet hebben ontvangen, strekt er enerzijds toe te voldoen aan het oogmerk te voorzien in de continuïteit van de sociale bescherming

avant le passage au statut d'aidant proche) et, d'autre part, à rester cohérent par rapport à la législation actuelle relative aux allocations familiales qui prévoit déjà ce type de conditions dans d'autres circonstances.

Art. 8 à 14

Soins de santé et indemnités

L'assurance soins de santé intervient (sous forme de remboursement) dans le coût des prestations médicales nécessaires au maintien et/ou au rétablissement de la santé. Toute la population belge est, en pratique, couverte par l'assurance obligatoire soins de santé. Néanmoins, certaines conditions doivent être remplies pour ouvrir un droit aux prestations de l'assurance maladie en tant que titulaire: il s'agit de l'inscription auprès d'un organisme assureur, du paiement de cotisations et, dans des cas exceptionnels, d'un stage d'attente.

L'aidant proche peut bénéficier de l'assurance soins de santé en tant que titulaire lorsqu'il est travailleur salarié, indépendant, en incapacité de travail, chômeur contrôlé, pensionné, agent des services publics... Il peut également bénéficier de l'assurance soins de santé en qualité de personne à charge.

Par contre, une difficulté d'accès à l'assurance soins de santé se pose dans l'hypothèse où l'aidant proche ne travaille pas et ne peut être considéré comme personne à charge. Il nous a paru essentiel, dans le cadre de l'assurance maladie-invalidité, de prévoir la possibilité de l'exercice d'une activité d'aidant proche par un bénéficiaire d'indemnités de maladie ou d'invalidité.

Nous prévoyons ainsi explicitement dans la législation assurance maladie invalidité que l'aidant proche en incapacité de travail qui souhaite poursuivre son activité d'aidant proche durant cette période puisse le faire, moyennant l'accord du médecin-conseil de son organisme assureur.

Le passage par le médecin-conseil apparaît nécessaire puisque son rôle consiste précisément à vérifier la compatibilité de l'activité envisagée avec l'état de santé général du travailleur. Ainsi, cette exigence d'autorisation du médecin-conseil, outre le fait d'être en cohérence par rapport à la législation existante relative à la reprise ou la poursuite d'une activité, offrirait également la garantie qu'un professionnel évalue si

ten opzichte van de vorige situatie (dat wil zeggen vóór de overstap naar de status van mantelzorger) en, anderzijds te zorgen voor coherentie met de vigerende wetgeving inzake de gezinsbijslag, die dergelijke voorwaarden nu al oplegt in andere omstandigheden.

Art. 8 tot 14

Geneeskundige verzorging en uitkeringen

De verzekering voor geneeskundige verzorging komt (in de vorm van een terugbetaling) tegemoet in de kosten voor de benodigde medische prestaties om de gezondheid te handhaven en/of te herstellen. In de praktijk is heel de Belgische bevolking gedekt door de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging. Niettemin moet aan bepaalde voorwaarden worden voldaan om als houder een recht op de ziektekostenverzekering te openen; dat gebeurt door zich bij een verzekeringsinstantie in te schrijven, premies te betalen en, in uitzonderlijke gevallen, een wachttijd te doorlopen.

De mantelzorger kan als houder aanspraak maken op de verzekering voor geneeskundige verzorging wanneer hij werknemer, zelfstandige, arbeidsongeschikt, gecontroleerd werkloze, gepensioneerde, ambtenaar enzovoort is. Bovendien kan hij op de verzekering voor geneeskundige verzorging aanspraak maken als persoon ten laste.

Bij de toegang tot de ziekteverzekering rijst echter wel een moeilijkheid wanneer de mantelzorger niet werkt en evenmin kan worden beschouwd als een persoon ten laste. Het leek de indieners van essentieel belang om er in verband met de ziekte- en invaliditeitsverzekering in te voorzien dat een begunstigde van ziekte- en invaliditeitsuitkeringen een werkzaamheid als mantelzorger mag uitoefenen.

De indieners stellen aldus uitdrukkelijk voor dat de wetgeving inzake de ziekte- en invaliditeitsverzekering zou bepalen dat de arbeidsongeschikte mantelzorger die zijn activiteit als mantelzorger tijdens die periode wil voortzetten, zulks kan doen mits hij het akkoord van de adviserend geneesheer van zijn verzekeringsinstelling heeft.

Een bezoek aan de adviserend geneesheer lijkt ons nodig, aangezien diens rol er precies in bestaat na te gaan of de geplande activiteit verenigbaar is met de algemene gezondheidstoestand van de werknemer. Zo zou die vereiste toestemming van de adviserend geneesheer, niet alleen dat zij in overeenstemming zijn met de bestaande wetgeving inzake de hervatting of de voortzetting van een activiteit, maar ook de waar-

l'aidant proche est apte à le faire et ne surestime pas, le cas échéant, ses forces. L'aidant proche devra, bien entendu, se conformer à l'avis dudit médecin-conseil. Nous prévoyons cette possibilité pour les travailleurs salariés et indépendants. Le même raisonnement est appliqué pour le congé de maternité et le congé de paternité.

Nous prévoyons également de dispenser de stage les aidants proches qui arrêtent leur activité d'aidant proche, à l'instar de la législation existante applicable aux personnes en détention préventive et/ou aux personnes privées de leur liberté. Ainsi, l'aidant proche qui arrête une activité d'aidant proche et retrouve un emploi ne devrait plus accomplir de stage d'attente et ne se verrait pas pénalisé du fait de son activité d'aidant proche. Pour les travailleurs indépendants, la période de stage est limitée à 30 jours pour ceux qui ont dû, après 30 jours d'inscription au régime des indépendants, devenir aidants proches.

Art. 15 à 18

Chômage

Art. 15

Extension de la période de stage

Afin de bénéficier du droit aux allocations de chômage, l'assuré doit accomplir un stage au cours d'une période de référence. C'est ce que l'on nomme le stage d'attente. Nous prévoyons un allongement automatique de la période de référence, à concurrence du nombre de jours que comporte la période pendant laquelle l'assuré a exercé une activité d'aidant proche.

La réglementation sur le chômage prévoit d'ailleurs cette possibilité de prolongation dans différentes hypothèses. Ainsi, la période de référence est, par exemple, prolongée du nombre de jours que comporte la période de l'impossibilité de travailler par suite de force majeure, par exemple.

Art. 16

Maintien de l'admissibilité

Pour être admis au bénéfice des allocations de chômage, il faut remplir un certain nombre de conditions. Il existe trois possibilités:

— chômeur après la fin des études; pour cela, il faut avoir effectué un stage;

borg bieden dat een arts oordeelt of de mantelzorger daarvoor geschikt is en zijn krachten eventueel niet overschat. De mantelzorger zal zich uiteraard naar het advies van die adviserend geneesheer moeten schikken. De indieners voorzien in die mogelijkheid voor de werknemers en de zelfstandigen. Dezelfde redenering geldt voor het moederschaps- en het vaderschapsverlof.

De indieners voorzien ook in vrijstelling van de wachttijd voor de mantelzorgers die stoppen met hun activiteit als mantelzorger, naar het voorbeeld van de bestaande wetgeving voor wie in preventieve hechtenis was genomen en/of wie zijn vrijheid was ontnomen. Zo zou een mantelzorger die zijn activiteit als mantelzorger stopzet en opnieuw een baan vindt, niet langer de wachttijd moeten doorlopen en niet benadeeld worden als gevolg van zijn activiteit als mantelzorger. Voor de zelfstandigen wordt de wachttijd beperkt tot 30 dagen als zij na 30 dagen inschrijving in de zelfstandigenregeling mantelzorger worden.

Art. 15 tot 18

Werkloosheid

Art. 15

Verlenging van de wachttijd

Om op de werkloosheidsuitkeringen recht te hebben moet de verzekerde gedurende een zekere referentieperiode wachten; dat is wat men de wachttijd noemt. De indieners voorzien in een automatische verlenging van de referentieperiode, ten belope van het aantal dagen dat de verzekerde een activiteit als mantelzorger heeft uitgeoefend.

De werkloosheidsreglementering voorziet in verschillende gevallen trouwens in die mogelijkheid tot verlenging. Zo wordt de referentieperiode bijvoorbeeld verlengd met het aantal dagen tijdens de arbeidsongeschiktheidsperiode als gevolg van bijvoorbeeld overmacht.

Art. 16

Behoud van de toelaatbaarheid

Om voor de werkloosheidsuitkeringen in aanmerking te komen moet men aan een aantal voorwaarden voldoen. Er zijn drie mogelijkheden:

— werkloos zijn na de studie; in dat geval moet men een wachttijd hebben doorlopen;

— chômeur après une période de travail; pour cela, il faut avoir exercé un travail salarié pendant une certaine période précédant la demande d'allocations;

— chômeur après une interruption de chômage.

Ainsi, le travailleur qui demande à nouveau les allocations de chômage est dispensé de stage d'attente pour autant qu'il ait bénéficié d'allocations pour un jour, au moins, comme chômeur complet ou comme travailleur à temps partiel qui a bénéficié de l'allocation de garantie de revenus, au cours des trois ans qui précèdent la demande d'allocations. Cette période de trois ans pourra être prolongée, notamment, du nombre de jours que comporte la période d'impossibilité de travailler par suite de fore majeure. Il nous est apparu essentiel que l'aidant proche puisse naturellement utiliser cette notion d'impossibilité de travailler par suite de force majeure.

Art. 17

Non exclusion du droit aux allocations de chômage lorsque la personne quitte son travail pour l'assistance de la personne aidée

Le travailleur qui est, ou devient, chômeur par suite de circonstances dépendant de sa volonté peut être exclu du bénéfice des allocations de chômage. Par contre, le fait pour la personne de devoir abandonner son emploi afin de se consacrer à sa mission d'aidant proche ne peut être considéré comme un abandon d'emploi sans motif légitime, à condition que le travailleur fournisse la preuve de son activité d'aidant proche. C'est pourquoi, nous proposons de modifier la réglementation en ce sens.

Art. 18

Dispense

Nous accordons aux aidant proche une dispense de la condition d'être disponible sur le marché de l'emploi.

— werkloos zijn na een periode van werk: in dat geval moet men gedurende een zekere periode vóór de aanvraag van de uitkeringen bezoldigd werk hebben uitgeoefend;

— werkloos zijn na een periode waarin de werkloosheid werd onderbroken.

Zo wordt de werknemer die opnieuw een werkloosheidsuitkering aanvraagt, vrijgesteld van de wachttijd voor zover hij uitkeringsgerechtigde is geweest gedurende ten minste één dag als volledig werkloze of als deeltijds werknemer die recht heeft gehad op de toewijzing van de inkomensgarantie-uitkering, gedurende de drie aan de aanvraag van de uitkering voorafgaande jaren. Die periode van drie jaar kan worden verlengd, met name met het aantal dagen in de periode dat als gevolg van overmacht niet kon worden gewerkt. De indieners achten het essentieel dat de mantelzorger uiteraard dat begrip van onmogelijkheid tot werken als gevolg van overmacht kan gebruiken.

Art. 17

Geen uitsluiting van het recht op werkloosheidsuitkeringen als de betrokkene zijn werk onderbreekt om de zorgbehoeven de bijstand te verlenen

De werknemer die werkloos is of wordt als gevolg van omstandigheden die afhankelijk zijn van zijn wil, kan van het recht op werkloosheidsuitkeringen worden uitgesloten. Dat men zijn baan moet opgeven om zich te wijden aan zijn taak als mantelzorger, kan daarentegen niet worden beschouwd als het opgeven van zijn werk zonder geldige reden, mits de werknemer het bewijs van zijn activiteit als mantelzorger levert. Daarom stellen de indieners voor de reglementering in die zin te wijzigen.

Art. 18

Vrijstelling

De indieners kennen de mantelzorger vrijstelling toe van de voorwaarde om op de arbeidsmarkt beschikbaar te zijn.

Art. 19 et 20

Pensions

La période d'interruption de carrière pour laquelle la personne a exercé la qualité d'aidant proche est prise en considération dans le calcul de la pension en qualité de période assimilée. Ceci faut pour les travailleurs salariés ainsi que pour les travailleurs indépendants.

Art. 21

Pouvoirs du Roi

Octroi des mêmes avantages aux travailleurs du secteur public

Afin de respecter le principe de l'égalité des Belges devant la loi, il est nécessaire que le Roi, en vertu de son pouvoir d'organiser l'administration, prenne les mesures nécessaires à cet effet. Puisqu'une telle obligation découlera de la Constitution, à partir du moment où les dispositions légales envisagées seront adoptées, le législateur ne viole donc pas la règle constitutionnelle, selon laquelle le Roi organise son administration, en posant un tel principe.

Avantages concernant les compléments accordés par la Communauté et/ou l'employeur

Nous prévoyons que les Communautés, qui sont compétentes pour décider des modalités d'octroi d'une indemnité aux aidants proches reconnus, seront encouragées à le faire via des réductions d'impôts et de cotisations sociales. Les Communautés pourraient ainsi octroyer une aide financière à l'aidant proche qui consacre son temps à la personne dépendante, lorsque l'aide est assortie d'une reconnaissance. L'aidant proche peut se voir reconnaître le droit à percevoir un dédommagement, et non une rémunération, pour le temps assumé, lorsque ce temps affecte significativement son propre revenu.

La même mesure d'encouragement vaut à l'égard des compléments qui seraient, le cas échéant, accordés en vertu d'une convention individuelle ou collective. L'employeur et le travailleur peuvent convenir d'une suspension du contrat de travail durant la période nécessaire aux soins à la personne dépendante. Durant cette période, le travailleur aura droit aux allocations de chômage et une convention individuelle ou collective peut, le cas échéant, prévoir un complément de la part de l'employeur, qui sera exonéré socialement et fiscalement, qui pourra venir s'ajouter à celles qui peuvent, le cas échéant, être accordées par la Commu-

Art. 19 en 20

Pensioenen

De periode van loopbaanonderbreking gedurende welke de betrokkene de hoedanigheid van mantelzorger heeft gehad, wordt bij de berekening van het pensioen als een gelijkgestelde periode beschouwd. Dat geldt zowel voor de werknemers als voor de zelfstandigen.

Art. 21

Machtigingen aan de Koning

Toekenning van dezelfde voordelen aan de ambtenaren

Teneinde het beginsel te eerbiedigen dat alle Belgen gelijk zijn voor de wet, is het noodzakelijk dat de Koning krachtens zijn bevoegdheid om het bestuur te organiseren daartoe de nodige maatregelen treft. Aangezien een dergelijke verplichting zal voortvloeien uit de Grondwet zodra de voorgestelde wetsbepalingen zijn aangenomen, schendt de wetgever door een dergelijk beginsel te stellen dus niet de grondwettelijke regel dat de Koning zijn bestuur organiseert.

Voordelen betreffende de door de Gemeenschap en/of de werkgever verleende toeslagen

Wij pleiten ervoor dat de gemeenschappen, die bevoegd zijn om de nadere regels voor de toekenning van een vergoeding aan de erkende mantelzorgers vast te stellen, daartoe worden aangemoedigd door verlagingen van de belastingen en van de sociale bijdragen. Zo zouden de gemeenschappen financiële steun kunnen verlenen aan een mantelzorger die tijd besteedt aan een zorgbehoevende persoon, als die hulp erkend is. Aan de mantelzorger kan het recht worden toegekend op een vergoeding, niet op een bezoldiging, voor de gespendeerde tijd, als die een aanzienlijke weerslag heeft op zijn eigen inkomen.

Dezelfde aanmoedigingsmaatregel geldt ten aanzien van de toeslagen die in voorkomend geval krachtens een individuele of collectieve overeenkomst zouden worden toegekend. De werkgever en de werknemer kunnen het eens worden dat de arbeidsovereenkomst gedurende de voor de zorg aan de zorgbehoevende persoon vereiste tijdspanne wordt opgeschort. De werknemer zal gedurende die periode recht hebben op een werkloosheidsuitkering. In voorkomend geval kan een individuele of collectieve overeenkomst voorzien in een toeslag die is vrijgesteld van belasting en sociale bijdragen en die wordt betaald door de werkgever en

nauté compétente (dans certains cas, des compétences relevant de la Communauté peuvent être exercées par la Région, comme c'est le cas pour certaines compétences à Bruxelles et en Région germanophone, d'où l'utilisation du terme "Autorité compétente" au lieu de "Communauté").

Art. 22 et 23

Ces articles ne nécessitent pas de commentaires particuliers.

Valérie DE BUE (MR)
David CLARINVAL (MR)
Daniel BACQUELAINE (MR)

kan worden gevoegd bij die welke door de bevoegde gemeenschap kunnen worden verleend (in sommige gevallen kunnen gemeenschapsbevoegdheden door het gewest worden uitgeoefend; zulks is het geval voor bepaalde bevoegdheden in Brussel en in de Duitstalige Gemeenschap; daarom wordt gebruik gemaakt van de uitdrukking "bevoegde overheid" in plaats van "gemeenschap").

Art. 22 en 23

Die artikelen vereisen geen bijzondere commentaar.

PROPOSITION DE LOI**CHAPITRE 1ER****Disposition générale****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE 2**Définitions et reconnaissance de l'aidant proche****Section 1re***Définitions***Art. 2**

Pour l'application de la présente loi, on entend par:

1° aidé: la personne en situation de grande dépendance à qui l'aidant proche assure soutien et aide régulière. Le Roi fixe, par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, les critères thérapeutiques et de perte d'autonomie permettant de définir ce qu'il convient d'entendre par "grande dépendance" au sens de la présente loi;

2° aidant proche: la personne physique de l'entourage de l'aidé qui, à titre non professionnel et avec le concours éventuel d'intervenants professionnels, apporte un soutien et une aide à l'aidé à domicile ou en institution, de manière régulière;

3° association: l'association sans but lucratif d'aidants proches, reconnue par l'Autorité compétente et disposant d'un agrément de cette Autorité.

Section 2*Reconnaissance de l'aidant proche***Art. 3**

§ 1er. La personne qui souhaite être reconnue comme aidant proche est tenue de s'affilier auprès

WETSVOORSTEL**HOOFDSTUK 1****Algemene bepaling****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK 2**Definities en erkenning van de mantelzorger****Afdeling 1***Definities***Art. 2**

Voor de toepassing van deze wet wordt verstaan onder:

1° zorgvrager: de zwaar zorgbehoevende persoon aan wie de mantelzorger regelmatig ondersteuning en hulp verleent. De Koning bepaalt bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad de therapeutische criteria en de criteria inzake zelfredzaamheidsverlies die de mogelijkheid bieden uit te maken wat moet worden verstaan onder "zware zorgbehoevendheid" in de zin van deze wet;

2° mantelzorger: de natuurlijke persoon uit iemands eigen kring die niet beroepsmatig en eventueel bijgegaan door professionele zorgverleners regelmatig aan een zorgvrager ondersteuning en hulp biedt, thuis of in een instelling;

3° vereniging: de vereniging zonder winstoogmerk van mantelzorgers die wordt erkend door de bevoegde overheid en over een door die overheid verleende erkenning beschikt.

Afdeling 2*Erkenning van de mantelzorger***Art. 3**

§ 1. Een persoon die als mantelzorger wenst te worden erkend, moet zich aansluiten bij een vereniging en

d'une association et d'y introduire une demande de reconnaissance.

§ 2. Le Roi fixe, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, les modalités de reconnaissance. L'association délivre l'attestation de reconnaissance.

§ 3. Lorsque la personne en situation de grande dépendance est incapable de déposer une demande éclairée, la demande peut être déposée par la personne qui a l'autorité parentale ou le tuteur, à la demande de tout tiers intéressé.

Une conciliation est, le cas échéant, organisée devant le juge de paix à la demande de l'aidant proche, de la personne en situation de grande dépendance ou de tout tiers intéressé.

§ 4. Une nouvelle demande peut être introduite lorsque, selon les demandeurs, des modifications sont intervenues qui justifient la reconnaissance de la qualité d'aidant proche.

Art. 4

L'association doit assurer les missions suivantes:

- les formations de l'aidant proche;
- la transmission du savoir-faire à l'aidant proche;
- l'évaluation de la qualité de la relation entre l'aidant proche et l'aidé.

L'association pourra mettre fin au statut de l'aidant proche lorsque la situation de l'aidé ne remplira plus les critères déterminés pour obtenir l'aide d'un aidant proche.

L'association est tenue de souscrire une assurance responsabilité civile au profit de ses affiliés qui bénéficient de la reconnaissance du statut de l'aidant proche, si l'Autorité compétente n'a pas déjà rempli une telle obligation.

Art. 5

La reconnaissance de la qualité d'aidant proche prend fin:

- à la demande de l'aidant proche ou de la personne aidée; le cas échéant dans les formes prévues à l'article 3, § 3;

bij die vereniging een erkenningsaanvraag indienen.

§ 2. De Koning bepaalt de nadere erkenningsregels bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad. De vereniging reikt het erkenningsattest uit.

§ 3. Wanneer de zwaar zorgbehoevende persoon niet bij machte is een weloverwogen verzoek in te dienen, mag het verzoek op vraag van elke belanghebbende derde worden ingediend door de persoon die het ouderlijk gezag uitoefent of door de voogd.

In voorkomend geval vindt een verzoening vóór de vrederechter plaats op verzoek van de mantelzorger, van de zwaar zorgbehoevende persoon of van elke belanghebbende derde.

§ 4. Een nieuw verzoek kan worden ingediend wanneer zich volgens de verzoekers veranderingen hebben voorgedaan die de erkenning van de hoedanigheid van mantelzorger verantwoorden.

Art. 4

De mantelzorgvereniging heeft de volgende taken:

- de mantelzorger opleiden;
- de mantelzorger de nodige vaardigheden bijbrengen;
- de kwaliteit van de relatie tussen de mantelzorger en de zorgvrager evalueren.

De vereniging kan een einde maken aan de status van mantelzorger wanneer de situatie van de zorgvrager niet langer de voorwaarden vervult om voor de hulp van een mantelzorger in aanmerking te komen.

De vereniging moet een burgerlijkeaansprakelijkheidsverzekering afsluiten voor de personen die bij hen als erkend mantelzorger aangesloten zijn, indien de bevoegde overheid die verplichting zelf al niet heeft vervuld.

Art. 5

De erkenning als mantelzorger eindigt:

- op verzoek van de mantelzorger of van de zorgvrager, in voorkomend geval volgens de bij artikel 3, § 3, bepaalde vormvereisten;

- en cas de décès de la personne aidée;
- lorsque la situation de grande dépendance prend fin;
- lorsque l'association estime que l'aidant proche ne remplit plus les conditions de reconnaissance;
- en cas de condamnation de l'aidant proche pour des faits de violence, de maltraitance, d'escroquerie ou de négligence envers la personne aidée.

CHAPITRE 3

Droits sociaux

Section 1re

Allocations familiales

Art. 6

Dans les lois relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, coordonnées le 19 décembre 1939, est inséré un article 56^{terdecies}, rédigé comme suit:

“Art. 56^{terdecies}. Pour autant qu’il n’y ait pas un autre droit aux allocations familiales en faveur de l’enfant, en vertu des présentes lois ou de l’arrêté royal du 8 avril 1976 établissant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants, est attributive des allocations familiales la personne qui, du fait de sa fonction d’aidant proche au sens de la loi du ... établissant une reconnaissance des aidants proches, n’exerce plus d’activité professionnelle et qui a satisfait, au cours des douze mois précédant immédiatement son changement de statut, aux conditions pour prétendre à, au moins, six allocations forfaitaires mensuelles, en vertu des présentes lois ou pendant deux trimestres dans le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants.”.

Art. 7

À l’article 57bis des mêmes lois, inséré par la loi du 29 avril 1996 et modifié en dernier lieu par la loi du 27 décembre 2005, les mots “ou 57, alinéa 2,” sont chaque fois remplacés par les mots “, 57, alinéa 2, ou 56^{terdecies},”.

- in geval van overlijden van de zorgvrager;
- wanneer de zware zorgafhankelijkheid eindigt;
- wanneer de vereniging van oordeel is dat de mantelzorger niet langer aan de erkenningsvoorwaarden voldoet;
- wanneer de mantelzorger is veroordeeld voor geweldpleging, mishandeling, oplichting of verwaarlozing ten aanzien van de zorgvrager.

HOOFDSTUK 3

Sociale rechten

Afdeling 1

Gezinsbijslag

Art. 6

In de wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, samengeordend op 19 december 1939, wordt een artikel 56^{terdecies} ingevoegd, luidende:

“Art. 56^{terdecies}. Voor zover er geen ander recht op kinderbijslag bestaat voor het kind krachtens deze wetten of het koninklijk besluit van 8 april 1976 houdende regeling van de gezinsbijslag ten voordele van de zelfstandigen, wordt kinderbijslag verworven door de persoon die, wegens zijn functie als mantelzorger in de zin van de wet van..., niet langer een beroepsactiviteit uitoefent en die in de loop van de twaalf maanden die zijn statuswijziging onmiddellijk voorafgaan de voorwaarden heeft vervuld om aanspraak te maken op ten minste zes maandelijkse forfaitaire bijslagen krachtens deze wetten, dan wel twee kwartalen heeft geressorteed onder de regeling van de gezinsbijslag ten voordele van de zelfstandigen.”.

Art. 7

In artikel 57bis van dezelfde wetten, ingevoegd bij de wet van 29 april 1996 en het laatst gewijzigd bij de wet van 27 december 2005, worden de woorden “of 57, tweede lid,” telkens vervangen door de woorden “57, tweede lid, of 56^{terdecies},”.

Section 2*Soins de santé et indemnités**Sous-section 1re**Travailleurs salariés***Art. 8**

L'article 100, § 1er, de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, modifié en dernier lieu par la loi du 13 juillet 2006, est complété par l'alinéa suivant:

“Le travail en qualité d'aidant proche au sens de la loi du ... établissant une reconnaissance des aidants proches n'est pas considéré comme une activité, à condition que le médecin-conseil constate que cela est compatible avec l'état général de santé de l'intéressé.”

Art. 9

L'article 115 de la même loi, remplacé par la loi du 22 décembre 2008, est complété par l'alinéa suivant:

“Le travail en qualité d'aidant proche au sens de la loi du ... établissant une reconnaissance des aidants proches n'est pas considéré comme une activité, à condition que le médecin-conseil constate que cela est compatible avec l'état général de santé de l'intéressé.”

Art. 10

L'article 205, § 1er, de l'arrêté royal du 3 juillet 1996 portant exécution de la loi relative à l'assurance obligatoire soins de santé et indemnités, coordonnée le 14 juillet 1994, modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 3 octobre 2003, est complété par un 7°, rédigé comme suit:

“7° la personne qui, dans les trente jours suivant la fin d'une période de reconnaissance de la qualité d'aidant proche au sens de la loi du ... établissant une reconnaissance des aidants proches, retrouve la qualité de titulaire au sens de l'article 86, § 1er, 1°, de la loi coordonnée, ou se trouve en incapacité de travail au sens de l'article 100, § 1er, de la loi coordonnée, pour autant qu'elle ait accompli le stage prévu à l'article 128 de la

Afdeling 2*Gezondheidszorg en uitkeringen**Onderafdeling 1**Loonarbeiders***Art. 8**

Artikel 100, § 1, van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, het laatst gewijzigd bij de wet van 13 juli 2006, wordt aangevuld met het volgende lid:

“Het werk van mantelzorger in de zin van de wet van ... tot erkenning van de mantelzorgers wordt niet beschouwd als werkzaamheid, op voorwaarde dat de adviserend geneesheer vaststelt dat dat werk verenigbaar is met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene.”

Art. 9

Artikel 115 van dezelfde wet, vervangen door de wet van 22 december 2008, wordt aangevuld met het volgende lid:

“Het werk van mantelzorger in de zin van de wet van... tot erkenning van de mantelzorgers wordt niet beschouwd als werkzaamheid, op voorwaarde dat de adviserend geneesheer vaststelt dat dat werk verenigbaar is met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene.”

Art. 10

Artikel 205, § 1, van het koninklijk besluit van 3 juli 1996 tot uitvoering van de wet betreffende de verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen, gecoördineerd op 14 juli 1994, het laatst gewijzigd bij de wet van 14 juni 2007, wordt aangevuld met een 7°, luidende:

“7° de persoon die, binnen dertig dagen na het einde van een activiteitsperiode als erkende mantelzorger in de zin van de wet van ... tot erkenning van de mantelzorgers, opnieuw de hoedanigheid verkrijgt van gerechtigde in de zin van artikel 86, § 1, 1°, van de gecoördineerde wet, of arbeidsongeschikt wordt in de zin van artikel 100, § 1, van de gecoördineerde wet, voor zover hij de in artikel 128 van de gecoördineerde wet bedoelde

loi coordonnée, à moins qu'elle n'en ait été dispensée et qu'elle remplissait les conditions d'octroi des indemnités d'incapacité de travail au début de la période de reconnaissance de la qualité d'aidant proche."

Art. 11

L'article 223*bis* du même arrêté, inséré par l'arrêté royal du 11 juin 2002 et modifié par l'arrêté royal du 12 mars 2003, est complété par le paragraphe suivant:

"§ 5. L'exercice d'une fonction d'aidant proche n'est pas considéré comme une activité professionnelle"

Sous-section 2

Travailleurs indépendants

Art. 12

L'article 15 de l'arrêté royal du 20 juillet 1971 instituant une assurance indemnités et une assurance maternité en faveur des travailleurs indépendants et des conjoints aidants, modifié par l'arrêté royal du 7 juin 1991, est complété par un 3°, rédigé comme suit:

"3° La personne qui, dans les trente jours suivant la fin d'une période de reconnaissance de la qualité d'aidant proche au sens de la loi du ... établissant une reconnaissance des aidants proches, retrouve la qualité de titulaire et qui remplissait les conditions d'octroi des indemnités d'incapacité de travail au début de la période d'activité d'aidant proche, à condition qu'il ne se soit pas écoulé un délai de plus de trente jours entre la perte de la qualité d'aidant proche et l'acquisition de la qualité de titulaire, au sens de l'article 3 de la loi du ... établissant une reconnaissance des aidants proches."

Art. 13

Dans le même arrêté, est inséré un article 15/1, rédigé comme suit:

"Art. 15/1. La période de stage est limitée à 30 jours pour les indépendants qui ont dû, après 30 jours d'inscription au régime des indépendants, devenir aidants proches, au sens de la loi du ... établissant une reconnaissance des aidants proches."

wachttijd vervuld had of daarvan was vrijgesteld en hij bij de aanvang van de activiteitsperiode als erkende mantelzorger voldeed aan de toekenningsvoorwaarden voor het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkeringen."

Art. 11

Artikel 223*bis* van hetzelfde besluit, ingevoegd bij het koninklijk besluit van 11 juni 2002 en gewijzigd bij het koninklijk besluit van 12 maart 2003, wordt aangevuld met de volgende paragraaf:

"§ 5. De uitoefening van de functie van mantelzorger wordt niet beschouwd als een beroepsactiviteit".

Onderafdeling 2

Zelfstandigen

Art. 12

Artikel 15 van het koninklijk besluit van 20 juli 1971 houdende instelling van een uitkeringsverzekering en een moederschapsverzekering ten voordele van de zelfstandigen en van de meewerkende echtgenoten, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 7 juni 1991, wordt aangevuld met een 3°, luidende:

"3° de persoon die, binnen dertig dagen na het einde van een erkenningsperiode voor de hoedanigheid van mantelzorger in de zin van de wet van ... tot erkenning van de mantelzorgers, opnieuw de hoedanigheid van gerechtigde verkrijgt en die bij de aanvang van de erkenningsperiode voor de hoedanigheid van mantelzorger voldeed aan de toekenningsvoorwaarden voor het recht op arbeidsongeschiktheidsuitkeringen, op voorwaarde dat er geen termijn van meer dan dertig dagen is verstreken tussen het verlies van de hoedanigheid van mantelzorger en het verwerven van de hoedanigheid van gerechtigde in de zin van artikel 3 van de wet van ... tot erkenning van de mantelzorgers."

Art. 13

In hetzelfde besluit wordt een artikel 15/1 ingevoegd, luidende:

"Art. 15/1. De wachttijd wordt verminderd tot 30 dagen voor de zelfstandigen die, na 30 dagen inschrijving in het stelsel van de zelfstandigen, mantelzorger zijn moeten worden in de zin van de wet van ... tot erkenning van de mantelzorgers."

Art. 14

L'article 19 du même arrêté, modifié en dernier lieu par l'arrêté du 29 juin 2007, est complété par un alinéa 4, rédigé comme suit:

“L'activité en qualité d'aidant proche au sens de la loi du ... établissant une reconnaissance des aidants proches n'est pas considérée comme une activité professionnelle, à condition que le médecin-conseil constate que cette qualité est compatible avec l'état général de santé de l'intéressé.”

Section 3

Chômage

Art. 15

À l'article 30 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage, modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 21 juin 2007, l'alinéa 3 est complété par un 12°, rédigé comme suit:

“12° de reconnaissance de la qualité d'aidant proche au sens de la loi du ... établissant une reconnaissance des aidants proches.”

Art. 16

L'article 42, § 2, du même arrêté, modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 21 juin 2007, est complété par un 12°, rédigé comme suit:

“12° de reconnaissance de la qualité d'aidant proche au sens de la loi du ... établissant une reconnaissance des aidants proches.”

Art. 17

À l'article 51, § 1er, du même arrêté, modifié en dernier lieu par l'arrêté du 22 avril 2009, sont apportées les modifications suivantes:

1. à l'alinéa 3, 2°, les mots “de l'article 30, alinéa 3, 2° ou 3° ou 42, § 2, 2° ou 3°” sont remplacés par les mots “de l'article 30, alinéa 3, 2°, 3°, ou 12° ou 42, § 2, 2°, 3° ou 12°”.

2. entre l'alinéa 3 et l'alinéa 4, il est inséré un nouvel alinéa, rédigé comme suit:

Art. 14

Artikel 19 van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 29 juni 2007, wordt aangevuld met een vierde lid, luidende:

“De activiteit in de hoedanigheid van mantelzorger in de zin van de wet van ... tot erkenning van de mantelzorgers wordt niet beschouwd als een beroepsactiviteit, op voorwaarde dat de adviserend geneesheer vaststelt dat die hoedanigheid verenigbaar is met de algemene gezondheidstoestand van de betrokkene.”

Afdeling 3

Werkloosheid

Art. 15

In artikel 30 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering, het laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 21 juni 2007, wordt het derde lid aangevuld met een 12°, luidende:

“12° erkenning in de hoedanigheid van mantelzorger in de zin van de wet van... tot erkenning van de mantelzorgers.”

Art. 16

Artikel 42, § 2, van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 21 juni 2007, wordt aangevuld met een 12°, luidende:

“12° erkenning in de hoedanigheid van mantelzorger in de zin van de wet van... tot erkenning van de mantelzorgers.”

Art. 17

Aan artikel 51, § 1, van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 22 april 2009, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. in het derde lid, 2°, worden de woorden “artikel 30, derde lid, 2° of 3° of 42, § 2, 2° of 3°” vervangen door de woorden “artikel 30, derde lid, 2°, 3° of 12° of 42, § 2, 2°, 3° of 12°”;

2. tussen het derde en het vierde lid wordt een nieuw lid ingevoegd, luidende:

“Pour l’application de l’alinéa 2, 1°, le fait d’avoir abandonné un emploi pour poursuivre une activité d’aidant proche, au sens de la loi du.....établissant une reconnaissance des aidants proches ne peut être considéré comme un abandon d’emploi sans motif légitime, à condition que le travailleur fournisse la preuve de cette activité au moyen d’une attestation délivrée dans le cadre de la procédure de reconnaissance visée à l’article 3 de la même loi. Cette attestation doit avoir été délivrée avant la notification du congé.”.

Art. 18

À l’article 90 du même arrêté, modifié en dernier lieu par l’arrêté du 12 mars 1999, sont apportées les modifications suivantes:

1. au § 2, alinéa 1er, entre les mots “au § 1er” et “est accordée”, sont insérés les mots suivants: “et au § 4”;

2. cet article est complété par un § 4, rédigé comme suit:

“§ 4. Le chômeur complet qui exerce la qualité d’aidant proche à temps complet au sens de la loi du ... établissant une reconnaissance des aidants proches peut être dispensé, à sa demande, de l’application des articles 51, § 1er, alinéa 2, 3° à 6°, 56, §§ 1er à 3, et 58.

La demande de dispense se fait au moyen de la remise d’une attestation de reconnaissance de la qualité d’aidant proche fournie par l’association sans but lucratif d’aidant proche reconnue par l’Autorité compétente.

Lorsque la reconnaissance de la qualité d’aidant proche ou la dispense prend fin, le chômeur a droit à un accompagnement personnalisé de retour vers l’emploi. “

Section 4

Pensions

Sous-section 1re

Travailleurs salariés

Art. 19

L’article 34, § 1er, de l’arrêté royal du 21 décembre 1967 portant règlement général du régime de pension

“Voor de toepassing van het tweede lid, 1°, kan het feit dat iemand zijn werk heeft opgezegd om een activiteit van mantelzorger voort te zetten in de zin van de wet van ... tot erkenning van de mantelzorgers niet worden beschouwd als een geval van werkverlating zonder geldige reden, op voorwaarde dat de werknemer het bewijs van die activiteit levert door middel van een attest dat werd afgegeven in het raam van de erkenningsprocedure als bedoeld in artikel 3 van dezelfde wet. Dat attest moet zijn afgegeven vóór de kennisgeving van de opzegging.”.

Art. 18

In artikel 90 van hetzelfde besluit, het laatst gewijzigd bij het koninklijk besluit van 12 maart 1999, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. in § 2, eerste lid, worden, tussen de woorden “in § 1” en de woorden “wordt toegekend”, de woorden “en § 4” ingevoegd;

2. dit artikel wordt aangevuld met een § 4, luidende:

“§ 4. De volledig uitkeringsgerechtigde werkloze die voltijds de hoedanigheid van mantelzorger in de zin van de wet van ... tot erkenning van de mantelzorgers uitoefent, kan op zijn verzoek worden vrijgesteld van de toepassing van de artikelen 51, § 1, tweede lid, 3° tot 6°, 56, § 1 tot 3, en 58.

Het verzoek tot vrijstelling geschiedt middels de terhandstelling van een attest tot erkenning van de hoedanigheid van mantelzorger dat werd afgegeven door de door het bevoegde bestuur erkende vereniging zonder winstoogmerk.

Wanneer de erkenning van de hoedanigheid van mantelzorger of de vrijstelling eindigt, heeft de werkloze recht op gepersonaliseerde begeleiding om opnieuw aan het werk te gaan.”.

Afdeling 4

Pensioen

Onderafdeling 1

Werknemers

Art. 19

Artikel 34, § 1, van het koninklijk besluit van 21 december 1967 tot vaststelling van het algemeen regle-

de retraite et de survie des travailleurs salariés, modifié en dernier lieu par l'arrêté royal du 15 octobre 2010, est complété par un point V, rédigé comme suit:

“V. Les périodes d'interruption de carrière en qualité d'aidant proche au sens de la loi du... établissant une reconnaissance des aidants proches.”

Sous-section 2

Travailleurs indépendants

Art. 20

Dans l'arrêté royal du 22 décembre 1967 portant règlement général relatif à la pension de retraite et de survie des travailleurs indépendants est inséré un l'article 37ter, rédigé comme suit:

“Art. 37ter. Est assimilée à une période d'activité la période d'interruption de carrière pour les aidants proches au sens de la loi du ... établissant une reconnaissance des aidants proches.”

CHAPITRE 4

Pouvoirs au Roi

Art. 21

Le Roi prend les dispositions nécessaires pour aligner les droits des aidants proches relevant des services publics sur ceux relevant du régime des travailleurs salariés.

Le Roi est habilité à ne pas considérer comme rémunération, dans les limites qu'il fixe, pour l'application de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs et du Code des impôts sur les revenus 1992:

1. l'indemnité complémentaire accordée par l'Autorité compétente aux personnes reconnues comme aidants proches;

2. l'indemnité complémentaire accordée, le cas échéant, aux personnes reconnues comme aidants proches de la part de leur employeur en vertu d'une convention individuelle ou collective.

ment betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers, voor het laatste gewijzigd bij het koninklijk besluit van 15 oktober 2010, wordt aangevuld met een punt V, luidende:

“V. de perioden van loopbaanonderbreking als mantelzorger in de zin van de wet van ... tot erkenning van de mantelzorgers.”

Onderafdeling 2

Zelfstandigen

Art. 20

In het koninklijk besluit van 22 december 1967 houdende algemeen reglement betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen wordt een artikel 37ter ingevoegd, luidende:

“Art. 37ter. Met een periode van beroepsbezigheid wordt gelijkgesteld, de periode van mantelzorgverlof in de zin van de wet van ... tot erkenning van de mantelzorgers.”

HOOFDSTUK 4

Machtigingen aan de Koning

Art. 21

De Koning vaardigt de noodzakelijke bepalingen uit om de rechten van de onder de overheidsdiensten ressorterende mantelzorgers af te stemmen op die welke gelden voor wie onder het stelsel van de werknemers ressorteert.

Voor de toepassing van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders, alsook van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 is de Koning is gemachtigd, binnen de door Hem vastgestelde perken, de volgende uitbetalingen niet als een bezoldiging te beschouwen:

1. de aanvullende vergoeding die door de bevoegde overheidsinstantie wordt toegekend aan de als mantelzorger erkende personen;

2. de aanvullende vergoeding die zo nodig wordt toegekend aan de personen die, overeenkomstig een individuele of collectieve overeenkomst, door hun werkgever als mantelzorger werden erkend.

Art. 22

Le Roi est habilité à modifier les dispositions visées aux articles 10 à 20 du chapitre 3 de la présente loi.

CHAPITRE 5

Entrée en vigueur

Art. 23

La présente loi entre en vigueur à la date fixée par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres.

29 novembre 2011

Valérie DE BUE (MR)
David CLARINVAL (MR)
Daniel BACQUELAINE (MR)

Art. 22

De Koning is gemachtigd de in de artikelen 10 tot 20 van hoofdstuk 3 van deze wet vervatte bepalingen te wijzigen.

HOOFDSTUK 5

Inwerkingtreding

Art. 23

Deze wet treedt in werking op de datum die de Koning bepaalt bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

29 november 2011